

**Legea
pentru alegerea autorităților
administrației publice locale
comentată și adnotată**

MIHAI CRISTIAN APOSTOLACHE

**Legea
pentru alegerea autorităților
administrației publice locale
comentată și adnotată**

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2020

Colecția ȘTIINȚE JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
APOSTOLACHE, MIHAI CRISTIAN

Legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale : comentată și adnotată / Mihai Cristian Apostolache. - București : Editura Universitară, 2020
Conține bibliografie
ISBN 978-606-28-1124-2

34

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062811242

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2020
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021.315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47 / 07217 CARTE / 0745.200.357
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

Cuprins

O sânguină trebuincioasă: Comentariul legii privind alegerile locale.....	7
Introducere.....	11
Titlul I. Alegerea autorităților administrației publice locale	34
Capitolul I. Dispoziții generale	34
Capitolul II. Organizarea alegerilor	71
Secțiunea 1. Circumscripțiile electorale	71
Secțiunea a 2-a. Secțiile de votare	78
Secțiunea a 3-a. Registrul electoral și listele electorale.....	80
Secțiunea a 4-a. Birourile electorale.....	100
Secțiunea a 5-a. Candidaturile	160
Secțiunea a 6-a. Buletinele de vot	190
Secțiunea a 7-a. Campania electorală	202
Capitolul III. Desfășurarea alegerilor	235
Capitolul IV. Stabilirea și constatarea rezultatelor alegerilor.....	260
Secțiunea 1. Stabilirea rezultatelor votării.....	260
Secțiunea a 2-a. Constatarea rezultatelor alegerilor	274
Capitolul V. Contravenții	318

Capitolul VI. Dispoziții tranzitorii și finale.....	328
Concluzii.....	365
Bibliografie	380

O sânguină trebuincioasă: Comentariul legii privind alegerile locale

Ce poate fi, pentru un dascăl, mai important, mai înălțător, decât să vadă cum foștii săi „ucenici” în ale nobilei îndeletniciri a profesoratului, „rodesc” periodic lucrări valoroase, care îmbogățesc literatura de specialitate.

De această dată, domnul conferențiar Mihai Cristian Apostolache ne mai dăruiește un rod al sânguinței sale, un comentariu al Legii nr. 115/2015 privind alegerile locale. După comentarea, în două ediții, a fostei legi a administrației publice locale, ce putea să completeze mai „rotund” preocupările domniei sale decât un comentariu al legii alegerilor locale.

Alegerile, în general, indiferent de nivelul pe care îl vizează, sunt cel mai important eveniment politic dintr-un stat. Desfășurate periodic, el îi ajută pe competitorii politici să-și trimită reprezentanții în autoritățile publice de la nivelul central sau local, iar pe alegători, să-și transfere exercițiul de suveranitate către acestea.

Poate de aceea drepturile au o istorie atât de tumultuoasă în general, și în ceea ce privește diferențierea între dreptul de a vota al bărbatului și al femeii, în particular.

Suveranitatea națională, potrivit art. 2 din Constituție, aparține **poporului român**, care o exercită prin **referendum** și prin **organele sale reprezentative**, constituite prin **alegeri libere, periodice și corecte**.

Precizarea caracterului alegerilor a fost introdusă prin Legea de revizuire din 2003 și a fost determinată de dorința legiuitorului constituant derivat de a departaja între statul totalitar și statul de drept, la edificarea căruia am trecut după Revoluția din Decembrie 1989.

Și în regimul trecut au existat alegeri, însă singura asemănare cu cele din ziua de azi era aceea că alegerile erau și sunt **periodice**, pentru că de caracterul **liber** și **corect** este evident că nu putea fi vorba.

Alegerea autorităților administrației publice locale a parcurs, sub aspectul reglementării, trei mari etape, determinate prin raportare la Legea fundamentală a țării:

a) **etapa preconstituțională**, reprezentată de Legea nr. 70/1991 a alegerilor locale, care a fost modificată prin Legea nr. 25/1996, astfel încât, după această dată, putem spune că și-a schimbat caracterul;

b) etapa postconstituțională înainte de revizuire, reprezentată de Legea nr. 25/1996, care, cum am arătat, a modificat prima Lege a alegerilor locale nr. 70/1991;

c) etapa post-revizuire a Constituției, reprezentată de Legea nr. 67/2004 privind alegerea autorităților administrației publice locale, Legea nr. 35/2008, care, deși reglementa alegerea Camerelor Parlamentului, modifica și completa, în același timp, atât Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, cât și Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali.

Cea de a treia lege, din aceeași categorie, este actuala Lege nr. 115/2015, al cărei comentariu face obiectul prezentei lucrări.

Constatăm că s-a înregistrat o fluctuație a legislației, o instabilitate a acesteia, ceea ce a făcut, pe unii autori, să critice acest lucru, apreciind că, pentru corectitudinea alegerilor, este inherent să existe o legislație așezată, clară și coerentă, care să nu fie supusă unor modificări atât de frecvente. Se subliniază

faptul că reglementarea procesului de alegere a autorităților administrației publice locale „a fost modificată destul de des și în mod special , prin ordonanțe de urgență, în anii electorali. Toate aceste situații au constituit un factor de incertitudine juridică și o cauză a deficiențelor acestei legislații , constatate cu prilejul aplicării sale”.¹

În niciun caz, nu este permis ca aceste modificări să intervină în anul care precede, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, ciclurile electorale. Din păcate, astfel de exigențe au rămas, de multe ori, la nivel de aspirații, pentru că realitatea este mult diferită, pentru că întâlnim o eferescență atât a legiuitorului primar, cât și a celui derivat, în a modifica legea electorală „după cum bate vântul” intereselor politice.

Este suficient să exemplificăm cu **modul de alegere a primarului**, instituție care a făcut obiect de cercetare a tezei de doctorat a autorului, care inițial s-a derulat în două tururi de scrutin, cu rarele excepții în care, în primul tur câștiga peste 50% unul dintre candidați. Ulterior, s-a modificat legea, promovându-se sistemul de scrutin majoritar uninominal într-un singur tur, fiind declarat ales candidatul care a câștigat în primul tur, cel mai mare număr de voturi.

Interesant este că aceiași competitori politici, care au promovat sistemul unui singur tur, ulterior, când s-au aflat în alte roluri sau pe alte poziții, au militat pentru revenirea la alegerea în două tururi. Ba mai mult, au dorit ca acest lucru să se întâmple cu câteva luni înainte de data alegerilor, încălcând regula consacrată de „gardianul suprem” al constituționalității și al statului de drept la nivel european, care este Comisia pentru Democrație prin Drept de la Veneția.

Dumnezeu să mai înțeleagă și clasa politică și pe reprezentanții ei. Ne face plăcere să menționăm că Mihai Apostolache, autorul lucrării de față, a fost printre cei care au

¹Ștefan Deaconu, Marian Enache, *Votul la români. O incursiune în evoluția sistemelor electorale din România*, Ed. C.H. Beck, București, 2019, p. 69.

militat pentru ca să nu se consacre soluții legislative nedemocratice și care le-a criticat cu vehemență atunci când au fost, totuși, adoptate.

Mihai Apostolache se particularizează de alți autori din mai multe puncte de vedere. Mai întâi, pentru că nu este doar teoretician, el a exercitat mai multe mandate de parlamentar, astfel încât a fost și „autor” al legilor, nu doar cel care le aplică, se supune lor sau le analizează.

În al doilea rând, Mihai Apostolache este profund atașat de administrația publică locală, pe care a slujit-o din mai multe ipoteze. Mai întâi, printr-o organizație neguvernamentală care a organizat diferite cursuri de perfecționare pentru aleșii locali și personalul din administrația publică locală. Acest organism neguvernamental a fost ulterior transformat în partid politic local, care se bucură deja de o legitimă încredere și recunoaștere.

Din această perspectivă, comentariul realizat de domnul Mihai Apostolache asupra Legii nr. 115/2015 combină fundamentele teoreticianului cu abilitățile și experiența practicianului. Acest lucru îi conferă o valoare, pe care suntem convinși că o vor descoperi și aprecia toți cei care studiază și utilizează, în activitatea desfășurată, lucrarea de față.

Prof. univ. dr. VERGINIA VEDINAȘ

Introducere

1. Aspecte generale privind Legea nr. 115/2015

LEGEA nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali¹ a fost promulgată prin Decretul nr. 473 din 18 mai 2015².

De la momentul intrării sale în vigoare și până la momentul apariției prezentei lucrări, Legea nr. 115/2015 a fost modificată și completată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 40/2019³ și prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ⁴. Prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 40/2019 au fost modificate următoarele articole: *art. 1 alin. (2), (4) și (5), art. 3 alin. (2), art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (2), art. 7 alin. (1), (4) și (5), art. 11 alin. (2), art. 15 alin. (1), art. 26 alin. (5) și (15), art. 27 alin. (1) lit. d), i) și j), art. 30 alin. (2) și (11), art. 31 lit. d), art. 34 alin. (2), art. 39 alin. (1) lit. g), art. 46, art. 49 alin. (1) și (2), art. 50 alin. (2), art. 57, art. 58 alin. (5) și (8) - (10),*

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 20 mai 2015.

² Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 20 mai 2015.

³ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 04 iunie 2019.

⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019.

art. 79 alin. (1), art. 93 alin. (1) lit. e) - h), art. 94 alin. (1) și alin. (3) lit. g), art. 96 alin. (1), art. 98 alin. (3), art. 99, art. 102, art. 103 alin. (1), (2) lit. g) și i) și alin. (5), art. 104 alin. (1) și alin. (2) lit. g) și i), art. 121 alin. (1) și (2), art. 126 alin. (2), art. 132. De asemenea, s-au completat dispozițiile următoarelor articole: alin. (5¹) la art. 26, art.101¹, alin. (2¹) - (2⁴) la art. 121. Prin dispozițiile Codului Administrativ s-au modificat art. 27 alin. (1) lit. i), art. 103 alin. (5) și art. 107.

În contextul situației excepționale din România, generată de răspândirea virusului COVID-19, Guvernul României a adoptat, în luna aprilie 2020, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 44/2020, prin care a instituit o serie de derogări de la regulile stabilite de Legea nr. 115/2015, derogări valabile doar pentru alegerile locale din anul 2020.

Guvernul și-a justificat intervenția în plan legislativ prin ordonanță de urgență prin faptul că țara se afla într-un context dominat de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, iar organizarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale ar fi fost imposibilă în termenul prevăzut de legislația în vigoare și în condiții corespunzătoare, care să nu afecteze drepturile electorale ale cetățenilor, aspecte ce au impus adoptarea unor măsuri legislative care să permită, pe de o parte, menținerea în activitate a actualelor autorități ale administrației publice locale pentru a se asigura continuitatea în administrația publică locală, iar, pe de altă parte, reglementarea unor măsuri ce vin în sprijinul viitorilor competitori electorali (partide politice, alianțe politice, alianțe electorale, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidați independenți).

Acest act normativ a fost declarat neconstituțional de către Curtea Constituțională. Având în vedere faptul că era nevoie de o prelungire a mandatelor actualelor autorități

locale, Parlamentul României a adoptat, în procedură de urgență, Legea privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale și pentru modificarea art.151 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ.¹ Legea asigură cadrul normativ pentru prelungirea mandatelor actualelor autorități ale administrației publice locale, prevede o serie de derogări de la dispozițiile Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, valabile pentru alegerile locale din anul 2020, modifică, totodată, titularul dreptului de stabilire a datei alegerilor și completează dispozițiile art. 151 alin.3 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ.

Astfel, mandatele primarilor, președinților consiliilor județene, consiliilor locale și consiliilor județene au fost prelunghite până cel târziu în data de 1 noiembrie 2020. Acest lucru înseamnă că alegerile locale, care, în mod normal, se organizau în luna iunie 2020, vor fi organizate, probabil, în lunile septembrie-octombrie 2020.

Cu privire la stabilirea datei alegerilor, legiuitorul a optat pentru schimbarea titularului dreptului de a stabili această dată, în sensul că **Parlamentul României este îndrituit să stabilească data alegerilor prin lege organică, cu cel puțin 60 de zile înaintea votării**, Guvernul nemaiavănd acest atribut. **În termen de cel mult 5 zile de la intrarea în vigoare a legii prin care se stabilește data alegerilor locale, Executivul trebuie să adopte, la propunerea Autorității Electorale Permanente, hotărârile de Guvern necesare bunei organizări și desfășurări a**

¹ http://www.cdep.ro/pls/proiecte/docs/2020/pr363_20.pdf

alegerilor locale. Pentru că prin stabilirea datei alegerilor se declanșează, practic, procesul electoral, proces care implică respectarea unor termene prevăzute în Legea nr. 115/2015, legiuitorul organic a stabilit ca acestea să se reducă la jumătate, cu excepția duratei campaniei electorale, a termenului pentru depunerea candidaturii și a termenului de 24 de ore. În situația în care, din operațiunea de reducere la jumătate a termenelor, rezultă fracțiuni de zile egale sau mai mari de 12 ore, rotunjirile se fac în plus, iar în cazul fracțiunilor mai mici de 12 ore, acestea nu se iau în calcul.

Una din condițiile privitoare la candidatură, reglementată de Legea nr. 115/2015, este cea a depunerii unui număr de semnături de susținere a respectivei candidaturi sau liste de candidați. Este vorba de cel puțin 1% din cetățenii cu drept de vot dintr-o unitate administrativ-teritorială, dar nu mai puțin de 100 în cazul comunelor, de 500 în cazul localităților urbane de rangul II și III și de 1.000 în cazul județelor, municipiului București, sectoarelor municipiului București și localităților urbane de rangul I.

În baza prevederilor legii adoptate de Parlament, acest număr se reduce la jumătate, iar competitorii electorali nu vor mai fi nevoiți să depună liste de susținători pentru fiecare autoritate locală pentru care candidează, ci doar o singură listă de susținători pentru candidaturile la consiliul local și funcția de primar din aceeași circumscripție electorală, respectiv pentru candidaturile la consiliul județean și președintele consiliului județean din aceeași circumscripție electorală. De exemplu, dacă un partid politic depune candidaturi pentru toate cele patru autorități ale administrației publice locale, acest competitor electoral va depune o singură listă de susținători pentru primar și consiliul local din aceeași

circumscripție electorală și o singură listă de susținători pentru consiliul județean și președintele consiliului județean din aceeași circumscripție electorală, nu patru, cum era regula stabilită de Legea nr. 115/2015, la biroul electoral de circumscripție.

Legea organică reglementează și dreptul competitorilor electorali de a realiza și depune, în format electronic, dosarele de candidatură, iar listele de susținători vor putea fi semnate și depuse și electronic, în condițiile legii. Aceste drepturi se pot exercita în baza unei metodologii stabilită prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, după consultarea Autorității pentru Digitalizarea României, adoptată în cel mult 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii.

1.1. Anumite articole ale legii au făcut obiectul analizei Curții Constituționale în cadrul controlului posterior de constituționalitate. Din punct de vedere al statutului său, instanța de contencios constituțional este o autoritate publică care se supune numai Constituției și legii privind organizarea și funcționarea sa¹. Curtea Constituțională este un organ de jurisdicție constituțională, creat după model occidental, care realizează prerogativa de verificare a constituționalității prin intermediul unui tip de control mixt, politico-jurisdicțional.² Verificarea constituționalității legii nu este un scop în sine, ci ea trebuie să permită stabilirea și înlăturarea încălcărilor Constituției, în scopul de a asigura cât mai bine realizarea imperativelor constituționale. Prin urmare, sancționarea neconstituționalității trebuie să se integreze în procesul continuu de realizare și optimizare a forței normative a

¹ Cristian Ionescu, *Contencios constituțional*, Editura Universul Juridic, București, 2010, p. 126.

² Steluța Ionescu, *Justiție și jurisprudență în statul de drept*, Editura Universul Juridic, București, 2008, pp. 184-198.

Constituției.¹ Deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere pentru viitor. În cazul acestora, sunt obligatorii atât considerentele, cât și dispozitivul.² Deciziile Curții Constituționale sunt întocmite în formă scrisă, iar structura lor este alcătuită din trei părți: practica (partea introductivă), considerentele (motivarea), dispozitivul.³ Dimensiunile esențiale ale deciziilor Curții Constituționale sunt: publicitatea deciziilor, caracterul obligatoriu și neretroactivitatea deciziilor.⁴ Curtea Constituțională a adoptat 24 de decizii referitoare la anumite dispoziții din Legea nr. 115/2015. Cele mai numeroase excepții de neconstituționalitate s-au ridicat cu privire la dispozițiile art. 49 alin. 2, art. 50 alin. 2 și art. 101 alin. 2 și 3. Toate excepțiile de neconstituționalitate analizate de instanța de contencios constituțional au fost respinse, aspect ce demonstrează constituționalitatea normelor analizate. Analiza realizată de Curtea Constituțională a permis crearea unei jurisprudențe în materie, raportată la dispozițiile acestei reglementări, pe care o vom prezenta pe parcursul comentării articolelor vizate de excepții.

Articolul 49 alin. 2 reglementează condiția listei de susținători pe care trebuie să o îndeplinească fiecare dintre partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, condiție considerată constituțională de către instanța de contencios constituțional.

¹ Decizia nr. 38 din 7 iulie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 26 iulie 1993.

² Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 1/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995.

³ Cătălin Silviu Săraru, *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004. Examen critic al Deciziilor Curții Constituționale 2004-2014*, Editura C.H.Beck, București, 2015, p. 5.

⁴ Steluța Ionescu, *Justiție și jurisprudență în statul de drept, op. cit.*, p. 197.

Articolul 50 alin. 2 instituie condiția listei de susținători pentru candidații independenți la funcția de primar, condiție criticată ca fiind excesivă în raport cu alte condiții legale sau de natură constituțională.

Raportat la articolele menționate și la condiția instituită de acestea, Curtea Constituțională a reținut, în esență, că **aceasta reprezintă o modalitate prin care candidatul la o funcție sau demnitate publică își dovedește potențialul de reprezentativitate, și care previne, totodată, exercitarea abuzivă a dreptului de a fi ales, asigurând accesul efectiv la exercițiul acestui drept, persoanelor care, într-adevăr, beneficiază de credibilitatea și susținerea electoratului.**¹

Articolul 101 alin. 2 și 3 vizează modalitatea de dobândire a mandatului primarului. Conform legislației în vigoare, primarul este ales într-un singur tur de scrutin, fiind declarat ales candidatul care a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate. În situația în care intervine balotajul, se organizează un nou tur de scrutin la două săptămâni de la primul tur, la care participă doar candidații aflați în situație de balotaj.

1.2. În vederea îmbunătățirii cadrului legal în materie electorală și pentru compatibilizarea normelor cuprinse în legea partidelor politice și în legea privind finanțarea acestora și a campaniilor electorale cu realitatea statală, cu jurisprudența Curții Constituționale și cu așteptările cetățenilor cu drept de vot, Parlamentul României a înființat în anul 2013, prin Hotărârea nr. 18/2013, Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerilor legislative privind legile electorale, privind modificarea legii

¹ Decizia nr. 281/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 03 august 2017, Decizia nr. 282/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 28 iulie 2017, Decizia nr. 355/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 538 din 18 iulie 2016.

partidelor politice și a Legii privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Comisia s-a constituit cu respectarea configurației politice rezultată din alegerile parlamentare.

Pentru atingerea cât mai rapidă a obiectivului pentru care s-a constituit, Comisia s-a împărțit în 3 subcomisii. O comisie s-a ocupat de legislația privind alegerea autorităților administrației publice locale, a doua de modificarea legii partidelor politice și a legii privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, iar cea de-a treia de legislația privind alegerile parlamentare. Soluțiile legislative desprinse din discuțiile din subcomisia care s-a ocupat de legislația privind alegerea autorităților administrației publice locale au fost prezentate Comisiei și, în debaterile din cadrul acesteia, s-a creionat structura propunerii legislative cu titlul „*Lege pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali*”, care în urma dezbaterilor parlamentare și a votului, desfășurate în procedură de urgență, a devenit Legea nr. 115/2015. Legea este structurată pe trei titluri, respectiv alegerea autorităților administrației publice locale, modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, acestea din urmă fiind abrogate, în prezent, prin Codul Administrativ.

Legea nr. 115/2015 face parte din categoria legilor **organice**, potrivit prevederilor art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituția României, republicată. Titlul I al legii, care va face obiectul analizei noastre, cuprinde un număr de 6 capitole și anume: capitolul I cuprinde dispoziții generale, capitolul II este dedicat organizării alegerilor și este împărțit în mai multe secțiuni (circumscripțiile electorale, secțiunile de votare, registrul electoral și listele electorale, birourile electorale, candidaturile,

buletinele de vot, campania electorală), capitolul III vizează desfășurarea alegerilor, capitolul IV reglementează modul de stabilire și de constatare a rezultatului alegerilor și este împărțit, la rândul său, în două secțiuni (stabilirea rezultatelor votării și constatarea rezultatelor alegerilor), capitolul V cuprinde norme privitoare la contravenții, capitolul VI cuprinde dispoziții finale și tranzitorii).

Legea nr. 115/2015 a abrogat vechea reglementare, Legea nr. 67/2004¹ pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Se poate observa că vechea reglementare a rezistat în fondul activ al legislației o perioadă de unsprezece ani, interval în care a suferit mai multe modificări și completări prin alte legi sau ordonanțe de urgență, fiind necesară republicarea acesteia. O serie de dispoziții din cadrul Legii nr. 67/2004 au făcut obiectul analizei Curții Constituționale, instanța constituțională fiind chemată să soluționeze **23 de excepții de neconstituționalitate, din care 22 au fost respinse și una admisă**. Este vorba de Decizia nr. 1219/2007² referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 96 alin. (10) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Constatăm că dacă, în ceea ce privește vechea lege a alegerilor locale, Legea nr. 67/2004, Curtea Constituțională a pronunțat un număr de 23 de excepții pe parcursul celor 11 ani cât a fost în vigoare, Legea nr. 115/2015 a generat o jurisprudență mult mai bogată, în cei 5 ani de când “ființează”, fiind deja adoptate 24 de decizii ale Curții Constituționale. Definind excepția de neconstituționalitate, doctrina³ a arătat că aceasta “constituie o

¹ Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 17 mai 2007.

² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 14 februarie 2008.

³ Ioan Muraru, Mihai Constantinescu, *Curtea Constituțională a României*, Editura Albastros, București, 1997, p. 142.

garanție constituțională a drepturilor și libertăților conferite cetățenilor, pentru apărarea împotriva unor eventuale atentate ale legiuitorului prin instituirea unor reguli neconstituționale concrete, iar prin intermediul ei, Curtea Constituțională își îndeplinește rolul de garant al supremației Constituției și al realizării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, asigurând acestora accesul la justiția constituțională”.

Autorii excepției au avut în vedere, de fapt, doar partea finală a prevederilor art. 96 alin. (10), care reglementa modul de atribuire a mandatului de consilier în situația în care intervine vacanța locului în cazul unui consilier ales pe lista unui partid politic care a fost radiat, în condițiile legii, din registrul partidelor politice, indiferent de motivul radierii, textul de lege stabilind că locul devenit vacant este ocupat de primul supleant de pe lista partidului care a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate.

Curtea Constituțională a apreciat că o astfel de soluție legislativă este neconstituțională deoarece permite acordarea unui mandat de consilier prin transfer de la un partid la altul, operațiune care modifică configurația politică rezultată din alegerile locale și care contravine principiului constituțional, potrivit căruia "România este stat de drept, democratic și social". În context, instanța de contencios constituțional subliniază că “în cadrul procesului electoral, mandatele se obțin numai ca rezultat al voturilor exprimate de alegători în favoarea formațiunilor politice. Un mandat care a fost atribuit, în urma rezultatelor votului, listei unui partid sau candidat independent, nu poate ca, ulterior, în caz de vacanță a acestuia, să fie transferat unui alt partid, nici chiar dacă acesta este cel care a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate. În mod nejustificat se ajunge la o majorare a numărului mandatelor unui partid cu un alt program electoral decât al celui care a obținut inițial mandatul și care ulterior a devenit